

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/590

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1661

11 Aralık 2011

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-590)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 21.10.2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-25039 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Hasan ÖREN'in tarafıma tevcih ettiği 7/590 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, BOTAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN ÖREN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/590)**

Soru 1:

Rusya'dan alınan batıdan gelen 6 milyar m³ Doğalgaz anlaşmasının süresi dolmuştur. Bu sözleşme yenilendi mi? Yenilenmediyse gerekçeleri nedir? Burada doğan 6 milyar m³ doğalgaz açığı nereden karşılanacaktır?

Cevap 1:

31.12.2011 tarihinde süresi dolacak olan “Batı Hattı Doğalgaz Anlaşması”nın süresinin uzatılması konusunda BOTAŞ tarafından yürütülen müzakerelerde tatmin edici bir netice alınamadığından anlaşma BOTAŞ tarafından ticari koşullar çerçevesinde değerlendirilerek uzatılmamıştır. Bu husus Bakanlığımız tarafından arz güvenliği açısından da ele alınmış olup, Doğal Gaz Piyasası Kanununda yer verilen hükümler çerçevesinde bu durumun arz güvenliği açısından bir sıkıntı oluşturmayacağı değerlendirilmiştir. Bu çerçevede başta “al ya da öde” yükümlülüklerimizin azaltılmasına yönelik olarak Rusya doğalgazına olan bağımlılığımız bir ölçüde azaltılmıştır.

Bakanlığımız, enerji güvenliğini sağlamaya yönelik çalışmalarda ülkemiz ihtiyaçlarını gözetken stratejiler geliştirmektedir. Bu çerçevede, doğalgaz sektöründe rekabete dayalı serbest piyasanın oluşumu süreci devam etmektedir. Rekabetçi enerji piyasası şartlarında, ulusal piyasamızdaki arz talepleri doğrultusunda, özel sektör tarafından da rekabetçi fiyatlarla gaz temin edilebileceği ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun amir hükmüne uygun olarak enerji piyasasına yeni oyuncuların girmesinin enerji arz güvenliğimize katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir.

Soru 2:

Sürmekte olan Nabucco boru hattı projesine gaz temin edilen ya da edilmek üzere anlaşma yapılan ülkeler var mıdır? Bu ülkeler hangileridir ve anlaşma miktarları ne kadardır?

Cevap 2:

Nabucco projesinde gaz kaynaklarına yönelik olarak, Nabucco Şirketi ve Nabucco hattından tüketim pazarlarına gaz taşımayı planlayan şirketler ile gaz kaynaklarına sahip ülkeler arasında görüşmeler devam etmektedir.

Sorular 3, 4:

-Nabucco projesinin yapımına başlanmış mıdır? Başlandıysa hangi ülkede projenin ne kadarı yapılmıştır?

-Nabucco projesi ile ilgili Bakanlığımızın bitiş süreci konusunda bir görüşü var mıdır?

Cevaplar 3, 4:

Bilindiği üzere, Nabucco Projesinde, Proje Ortakları arasında yapılan çalışmalar sonunda 13 Temmuz 2009 tarihinde Hükümetlerarası Anlaşma, Haziran 2011 tarihinde ise Proje Destek Anlaşmaları imzalanmıştır. Projenin yapımına 2013 yılında başlanması, inşaat takvimine bağlı olarak, hattın 2017 yılında devreye alınabileceği öngörülmektedir.

Soru 5:

Rusya'ya verilen güney akım projesi ile ilgili araştırma izni hangi aşamadadır? Rusya yetkililerince projenin başlaması yönünde bir bilgi Türkiye ile paylaşılmış mıdır? Bu projenin gaz kaynağı var mıdır?

Cevap 5:

6 Ağustos 2009 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gaz Alanında İşbirliği ne ilişkin bir Protokol imzalanmış olup, Çalışmalar Dışişleri Bakanlığının koordinasyonunda yürütülmektedir.

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN ÖREN'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/590)**

Sorular 6, 8:

-2011 yılında spot doğalgaz piyasasından ne kadar LNG alınmıştır? Ödenen bedel ne kadardır?

-Türkiye'nin 2010 yılındaki doğalgaz tüketimi ne kadardır? İthal edilen doğalgaz miktarı ne kadardır?

Cevaplar 6, 8:

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu verilerine göre 2011 yılında Ağustos ayı itibariyle 718 milyon m³ LNG ithalatı gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizin 2010 yılında yapmış olduğu doğalgaz ithalat miktarı 38,3 milyar m³ olarak gerçekleşmiştir.

Soru 7:

2011 yılında Doğalgaza zam yapılmış mıdır? Hangi dönemlerde ne kadar zam yapılmıştır?

Cevap 7:

Doğalgaz satış fiyatları iki yılı aşkın bir süredir artmadığı gibi 2009 yılı Şubat ve Mayıs aylarında sırasıyla % 17 ve % 25 oranında indirim yapılmıştır. Ancak, BOTAŞ Genel Müdürlüğü uluslararası ham petrol ve petrol ürün fiyatları ile döviz kurundaki artışlara bağlı olarak, 01.10.2011 tarihinden geçerli olmak üzere doğalgaz nihai tüketici fiyatlarında; konutlar için % 12,28 - % 14,35 ve sanayi için % 13,17 - % 14,30 oranında artış yapmak durumunda kalmıştır.

Ülkemizin dışa bağımlılığının azaltılması ve sürdürülebilir kalkınmasının temini için sürekli, verimli ve ucuz enerji sağlanması büyük önem taşımaktadır. Tüketicilerin enerjiyi en uygun maliyetle kullanabilmelerine yönelik olarak petrol ve doğalgaz aramalarına önemli kaynaklar ayrılmakta ve gereken mevzuat düzenlemeleri yapılmaktadır.

Soru 9:

Al ya da öde anlaşması kapsamında doğalgaz alınmadan hangi ülkeye ne kadar ödeme yapılmıştır?

Cevap 9:

Alım garantisi ve bu kapsamda doğal gaz alım-satım sözleşmelerinde yer verilen "al ya da öde" hükümleri doğal gazın satıcısı olan tarafın yapacağı yatırımların bir garantisi olarak değerlendirilmekte ve tüm dünyada yapılan uzun dönemli doğal gaz alım satım anlaşmalarında bu tür hükümlere yer verilmektedir. Bu hükümler çerçevesinde herhangi bir dönemde asgari alım taahhüdünün altında gaz alınması durumunda, eksik alınan bu gaz miktarı sözleşmede belirlenen bir sürede alıcı tarafından daha sonra alınarak telafi edilebilmektedir. Eksik alınan gaz miktarının sözleşmede belirlenen belirli bir oranı (büyük oran) için eksik alınan dönemdeki sözleşme fiyatı üzerinden, kalan oranı (küçük oran) için de telafi dönemindeki sözleşme fiyatı üzerinden ödeme yapılmaktadır. Dolayısıyla asgari alım taahhüdü çerçevesinde önceden yapılan ödemeler boşa gitmemekte, alıcı taraf gazı aldığı dönemde satışını da yaptığı için bir kayba yol açmamaktadır. BOTAŞ Genel Müdürlüğünün girmiş olduğu al ya da öde yükümlülüklerinin telafileri zamanında ve her hangi bir kayba yer verilmeden yapılmaktadır.

Ayrıca, sözleşmelerdeki gizlilik maddesine aykırı durumların alıcının veya satıcının üçüncü şahıslarla taraf olduğu diğer anlaşmalar açısından da ticari sıkıntılar yaratması söz konusudur. Bununla birlikte, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü Maddesinde, ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz ve 7 nci maddesinde de, doğalgaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür, hükümleri yer almaktadır. Bu hükümler karşısında ödeme miktarları açıklanamamaktadır.